

Dosarul nr. 3r-301/22

2-16216664-01-3r-12092022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. L. Holevițcaia)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

DECIZIE

19 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând recursurile depuse de către Societatea cu Răspundere Limitată „Conrep”, reprezentată de avocatul Viorel Slabu, și Lucoșcov Anatolie, reprezentat de avocatul Sergiu Purcel,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Conrep” și Lucoșcov Anatolie împotriva Consiliului municipal Chișinău, terți Agenția Proprietății Publice și Societatea cu Răspundere Limitată „Lismedfarm”, privind constatarea nulității actului administrativ,

împotriva încheierii din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Lucoșcov Anatolie prin intermediul avocatului Purcel Sergiu pe motiv că apelul motivat nu a fost depus în termenul prevăzut de lege și declarat inadmisibil apelul Societății cu Răspundere Limitată „Conrep” pe motiv că motivarea apelului a fost depusă peste termenul prevăzut de lege,

c o n s t a t ă :

La data de 6 decembrie 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „Conrep” a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului municipal Chișinău, terți Agenția Proprietății Publice, Societatea cu Răspundere Limitată „Lismedfarm” privind constatarea nulității deciziei (f. d. 2-5 vol. I).

Prin hotărârea din 30 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Conrep” și Lucoșcov Anatolie împotriva Consiliului municipal Chișinău, terți Agenția Proprietății Publice și Societatea cu Răspundere Limitată „Lismedfarm” privind constatarea nulității deciziei (f. d. 239, vol. III, 2-20 vol. IV).

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 26 ianuarie 2022, Lucoșcov Anatolie, prin intermediul avocatului Purcel Sergiu, și Societatea cu Răspundere Limitată „Conrep” au declarat apel nemotivat împotriva acesteia, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral, în sensul declarat.

Ulterior, la data de 5 mai 2022, Societatea cu Răspundere Limitată „Conrep” a prezentat motivarea cererii de apel, fără a solicita repunerea în termenul de prezentare a motivării cererii de apel.

Prin încheierea din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, apelul declarat de Lucoșcov Anatolie prin intermediul avocatului Purcel Sergiu împotriva hotărârii din 30 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani s-a declarat inadmisibil pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de lege.

Apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Conrep” împotriva hotărârii din 30 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani s-a declarat inadmisibil pe motiv că motivarea apelului a fost depusă peste termenul prevăzut de lege.

La 29 iulie 2022, Societatea cu Răspundere Limitată ”Conrep”, reprezentată de avocatul Viorel Slabu, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integrală a încheierii, cu restituirea spre rejudecare a problemei soluționate prin încheierea recurată (f. d. 47).

În motivarea recursului, recurenta a indicat că instanța de fond a omis să indice în conținutul dispozitivului faptul că motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Această omisiune admisă de instanța de fond, care nu reprezintă altceva decât o indicare incompletă a căii de atac, a dus în eroare recurenta.

La 29 iulie 2022, Lucoșcov Anatolie, reprezentat de avocatul Sergiu Purcel, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integrală a încheierii, cu restituirea spre rejudecare și acordarea unui termen suplimentar pentru depunerea apelului motivat (f. d. 60).

În motivarea recursului, reprezentantul recurentului a indicat că instanța de fond a omis să indice în conținutul dispozitivului faptul că motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Această omisiune admisă de instanța de fond, care nu reprezintă altceva decât o indicare incompletă a căii de atac, a dus în eroare recurentul.

În plus, invocă faptul că hotărârea i-a fost comunicată doar avocatului, care nu a putut lua legătura cu recurentul, căci recurentul se afla în această perioadă, cel mai probabil, peste hotare.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Încheierea recurată a fost pronunțată la 29 iunie 2022.

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile depuse la 29 iulie 2022 sunt în termen.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile urmează a fi respinse, din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea din 30 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Conrep” și Lucoșcov Anatolie împotriva Consiliului municipal Chișinău, terți Agenția Proprietății Publice și Societatea cu Răspundere Limitată ”Lismedfarm” privind constatarea nulității deciziei (f. d. 239, vol. III, 2-20 vol. IV).

La data de 26 ianuarie 2022, Lucoșcov Anatolie prin intermediul avocatului Purcel Sergiu, și Societatea cu Răspundere Limitată „Conrep” au declarat apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral, în sensul declarat.

Ulterior, la data de 5 mai 2022, Societatea cu Răspundere Limitată „Conrep” a prezentat motivarea cererii de apel, fără a solicita repunerea în termenul de prezentare a motivării cererii de apel.

Prin încheierea din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, apelul declarat de Lucoșcov Anatolie prin intermediul avocatului Purcel Sergiu împotriva hotărârii din 30 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani s-a declarat inadmisibil pe motiv că apelul motivat nu a fost depus în termenul prevăzut de lege.

Apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Conrep” împotriva hotărârii din 30 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani s-a declarat inadmisibil pe motiv că motivarea apelului a fost depusă peste termenul prevăzut de lege.

Pentru a dispune astfel, instanța de apel a constatat că apelantul Lucoșcov Anatolie, prin intermediul avocatului Purcel Sergiu, nu a depus apelul conform dispozițiilor art. 232 alin. (2) Cod administrativ, iar apelanta Societatea cu Răspundere Limitată „Conrep” a depus motivarea apelului peste termenul prevăzut de lege.

Conform art. 232 alin. (2) Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Potrivit art. 232 alin. (2) Cod administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Actele cauzei denotă că dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat la data de 30 decembrie 2021, iar hotărârea integrală a fost comunicată reprezentantului apelantului Lucoșcov Anatolie, avocatul Purcel Sergiu, la data de 16 martie 2022, iar Societății cu Răspundere Limitată „Conrep” – la data de 22 martie 2022, fapt confirmat prin avizele de recepție anexate la materialele cauzei (f. d. 23, 25 vol. IV).

În conformitate cu prevederile art. 98 alin. (1) Cod administrativ, dacă în cadrul procedurii administrative un participant este reprezentat, conform art. 45, de către un reprezentant legal, notificările se adresează acestuia.

Prin Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale nr. 5 din 2 martie 2022, s-a dispus întreruperea termenelor de exercitare a căilor de atac în procedurile de contencios administrativ care se suspendă de drept, urmând a curge noi termene, de la data încetării stării de urgență.

După încetarea stării de urgență, procedurile de executare a hotărârilor judecătorești și a tranzacțiilor judiciare de împăcare, precum și judecarea cauzelor suspendate de drept conform dispoziției, se reiau din oficiu.

Prin Dispoziția nr. 9 din 1 aprilie 2022 a Președintelui interimar al Curții de Apel Chișinău, s-a dispus punerea în aplicare a prevederilor pct. 1 și pct. 2 ale Dispoziției Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova cu nr. 13 din 31 martie 2022, prin care s-au exclus măsurile specifice în domeniul justiției. Dispoziția în cauză a fost pusă în executare începând cu data de 4 aprilie 2022.

Astfel, termenul de 30 zile acordat de lege pentru depunerea apelului motivat de către Lucoșcov Anatolie a expirat la data de 3 mai 2022, zi de marți. Apelantul însă nu a prezentat motivarea cererii de apel până la această dată.

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că motivarea apelului nu a fost depusă de către Lucoșcov Anatolie în termenul stabilit de lege.

Având în vedere normele de drept enunțate, instanța de recurs consideră neîntemeiat argumentul invocat de Lucoșcov Anatolie, prin intermediul avocatului Purcel Sergiu, în susținerea cererii de recurs privind indicarea incompletă a căii de atac în hotărârea instanței de fond și imposibilitatea reprezentantului de a lua legătura cu clientul său.

La aspectul dat este relevant că certitudinea legală impusă regulilor procedurii de contencios administrativ, în calitate de condiție *sine qua non* a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurentului, cât și ale intimaților, astfel încât instanța de judecată nu este în drept să substituie voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării litiganților de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către aceștia a efectelor legale. Or, în sensul principiului *nemo censetur ignorare legem* necunoașterea sau cunoașterea greșită a legii nu exonerează persoanele de obligația de a se conforma legii. Astfel, nerespectarea condițiilor impuse de legiuitor față de termenul declarării apelului se datorează în exclusivitate comportamentului apelantului, care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și să facă uz cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale. Faptul aflării apelantului în țară sau în afara ei este irelevant în speță, deoarece acesta a contractat un avocat tocmai pentru a-l reprezenta în cauza dedusă judecării, inclusiv prin respectarea termenelor de atac și a prevederilor legale, pe care acesta este obligat să le cunoască.

Pentru aceleași motive, instanța va respinge cererea reprezentantului recurentului privind repunerea în termenul de declarare a apelului motivat.

Or, conform art. 237 alin.(1) Codul administrativ, prevederile art. 65 alin. (1)–(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

Potrivit dispozițiilor art. 65 alin. (1) și (2) Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele

care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Având în vedere normele de drept enunțate și lipsa probelor în susținerea existenței impedimentelor concrete și reale privind depunerea actelor de procedură în termenul prevăzut de lege, instanța de recurs consideră neîntemeiat argumentul invocat de reprezentantul recurentului Lucoșcov Anatolie, avocatul Sergiu Purcel, în susținerea cererii privind repunerea în termenul de apel.

Totodată, dat fiind faptul că hotărârea motivată a instanței de fond din 30 decembrie 2021 a fost recepționată de apelanta Societatea cu Răspundere Limitată „Conrep” la data de 22 martie 2022, ultima zi de prezentare a motivării cererii de apel urma a fi la data de 3 mai 2022.

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că motivarea apelului a fost depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată “Conrep” în afara termenului stabilit de lege.

Conform art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procedurale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procedurale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Contrar acestor prevederi legale, recurenții nu au depus diligența necesară în vederea exercitării în termen a căii de atac.

Prin urmare, în cazul admiterii cererii și repunerii apelului depus de Lucoșcov Anatolie pe rol, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ceea ce este inadmisibil.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa constantă, a reiterat că ține de obligația părților luarea măsurilor necesare privind protejarea drepturilor lor de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamanților la un proces echitabil.

Tot aici, instanța de recurs accentuează că, conform legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă

Așadar, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună-credință și în termen.

În asemenea circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel just a declarat inadmisibile apelurile împotriva hotărârii din 30 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de Societatea cu Răspundere Limitată „Conrep”, reprezentată de avocatul Viorel Slabu, și Anatolie Lucoșcov, reprezentat de avocatul Sergiu Purcel, sunt neîntemeiate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursurile depuse de Societatea cu Răspundere Limitată „Conrep”, reprezentată de avocatul Viorel Slabu, și Anatolie Lucoșcov, reprezentat de avocatul Sergiu Purcel, împotriva încheierii din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se resping recursurile depuse de Societatea cu Răspundere Limitată „Conrep”, reprezentată de avocatul Viorel Slabu, și Lucoșcov Anatolie, reprezentat de avocatul Sergiu Purcel.

Se menține încheierea din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Conrep” și Lucoșcov Anatolie împotriva Consiliului municipal Chișinău, terți Agenția Proprietății Publice și Societatea cu Răspundere Limitată „Lismedfarm”, privind constatarea nulității actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu